

OBSERVATORUL EUROPEAN

Nr.30

Februarie 2022

Citiți în acest număr:

- ❖ *Parlamentul European: Atacul Rusiei asupra Ucrainei marchează o nouă eră pentru Europa (pag. 2)*
- ❖ *Plenara Parlamentului european din 14-17 februarie pe scurt (pag. 6)*
- ❖ *Substanțele cancerigene la locul de muncă: lucrătorii vor fi protejați mai bine (pag. 9)*
- ❖ *677.000 de persoane au fugit timp de 6 zile din Ucraina în țările vecine (pag.10)*

Parlamentul European: Atacul Rusiei asupra Ucrainei marchează o nouă eră pentru Europa

În dezbaterile privind invazia Ucrainei de către Rusia, eurodeputații și-au exprimat sprijinul ferm pentru Ucraina și pentru eforturile de a aduce mai aproape de comunitatea europeană.

Mărti, Parlamentul European a organizat o sesiune plenară extraordinară la Bruxelles pentru a evalua atacul militar al Rusiei asupra Ucrainei. Președintele ucrainean Volodimir Zelenski și președintele Parlamentului ucrainean, Ruslan Stefanciuk, au luat cuvântul din Kiev.

Parlamentul European a salutat în picioare cu apaluze prezența on-line la ședință a

Președintelui Ucrainei, Volodimir Zelensky. La dezbateri au participat, de asemenea, președinții Consiliului European și Comisiei, Charles Michel și Ursula von der Leyen, precum și șeful politicii externe a UE, Josep Borrell.

În timpul dezbaterii, mulți eurodeputați au subliniat modul în care *invadarea Ucrainei de către Rusia marchează începutul unei noi ere pentru Europa și pentru întreaga lume.* Aceștia au condamnat acțiunile președintelui rus Vladimir Putin și agresiunea brutală a Kremlinului și și-au exprimat admirația pentru modul în care armata și poporul ucrainean se opun atacului, luptând pentru țara, libertatea, democrația și valorile europene comune.

Unii deputați au susținut recunoașterea aspirațiilor europene ale Ucrainei și lupta pentru libertate prin accelerarea procedurii UE de acordare a statutului de țară candidată la UE. Alții au subliniat importanța abordării în comun a repercusiunilor pe care sancțiunile împotriva Rusiei le vor avea asupra economiei europene care se redresează în urma pandemiei, prin sprijinirea țărilor celor mai afectate, precum și a întreprinderilor și cetățenilor.

În cadrul ședinței au fost vociferate patru principii de viitor:

1. Europa nu mai poate fi dependentă de gazul rusesc
2. Europa nu mai poate accepta să ofere pașapoarte prietenilor lui Vladimir Putin
3. Investiții în apărare – trebuie să creăm o adevărată Uniune de apărare și securitate
4. Trebuie să luptăm cu campania de dezinformare a Kremlinului

<https://www.europarl.europa.eu/>

"Vom face tot ce este necesar pentru a susține Ucraina.

- vom furniza arme,
- interzice avioanele rusești din spațiul aerian
- opri instrumentele toxice de dezinformare ale Kremlinului

Cei care încep un război împotriva Europei, vor plăti scump." Roberta Metsola, Președinta Parlamentului European

Tensionarea relațiilor UE-Rusia: care sunt cauzele?

Atacul militar declanșat de Rusia în Ucraina la 24 februarie reprezintă doar una dintre cauzele tensionării relațiilor acestei țări cu UE.

Relațiile dintre UE și Rusia au devenit tot mai încordate în ultimii zece ani, nu în ultimul rând din cauza ingerințelor Kremlinului în Ucraina după *anexarea Crimeei din 2014*. Sprijinul dat de guvernul rus separatiștilor din estul Ucrainei și *intervenția militară a Rusiei în Siria* nu au făcut decât să exacerbeze situația. O altă sursă de tensiune sunt *campaniile de dezinformare* și atacurile cibernetice, ca și încercările de ingerințe în procesele democratice din statele de la vest de Rusia.

Ucraina

UE și alte state vestice au promis ajutor Ucrainei urmare a concentrării de trupe rusești la granițele acestei țări în decembrie 2021 și ianuarie 2022. Într-o rezoluție adoptată în decembrie 2021 *Parlamentul European a cerut Rusiei să-și retragă trupele care amenință Ucraina* și a adăugat că orice agresiune din partea Moscovei va avea un cost economic și politic ridicat.

Membri ai comisiei pentru afaceri externe și ai subcomisiei pentru apărare și securitate s-au deplasat într-o *misiune de informare la fața locului în Ucraina* între 30 ianuarie și 1 februarie 2022.

Nu de puține ori Parlamentul a respins ingerințele rusești în această țară și susține dorința Ucrainei de a avea legături mai strânse cu UE.

Într-o rezoluție adoptată pe 29 aprilie 2021, Parlamentul a exprimat îngrijorare legată de masarea de trupe la granița cu Ucraina și în peninsula ocupată ilegal Crimeea. Parlamentarii au avertizat că prețul va fi mare în cazul unei invazii rusești a Ucrainei. Aceștia au condamnat și implicarea serviciilor secrete ruse în explozia unui depozit de muniție din Cehia în 2014, și au cerut din nou eliberarea imediată și necondiționată a lui Alexei Navalnîi.

Pe 15 septembrie 2021 Parlamentul a adoptat o *rezoluție* prin care se afirmă că UE trebuie să respingă politicile agresive, dar să pună, concomitent, bazele cooperării cu o viitoare Rusie democratică.

Deputații europeni au cerut un răspuns unitar și și-au exprimat susținerea pentru Ucraina într-o *dezbateră privind relațiile UE-Rusia*, securitatea europeană și amenințarea militară a Rusiei împotriva Ucrainei ce a avut loc pe 16 februarie 2022. Totodată, președintele Parlamentului, Roberta Metsola și liderii grupurilor politice au emis o *declarație cu privire la situația din Ucraina*.

Pe 22 februarie **lideri ai deputaților din Parlamentul European au condamnat** recunoașterea de către președintele Vladimir Putin a independenței regiunilor Donețk și Lugansk din Ucraina.

Pe 24 februarie **președintele Parlamentului, Roberta Metsola, și șefii grupurilor politice au denunțat atacul militar al Rusiei asupra Ucrainei** la câteva ore de la începerea acestuia și au anunțat o sesiune plenară extraordinară pe 1 martie.

Arestarea lui Alexei Navalnîi

Recuperat după **otrăvirea ce i-a fost aproape fatală**, Alexei Navalnîi a fost reținut imediat la întoarcerea în Rusia pe 17 ianuarie 2021. Într-o **rezoluție adoptată la patru zile după arestare**, Parlamentul a cerut sancțiuni mai severe împotriva Rusiei, cât și eliberarea imediată și necondiționată a lui Navalnîi și a tuturor celor reținuți în legătură cu întoarcerea acestuia la Moscova. În decembrie 2021 Parlamentul European a acordat **Premiul Saharov pentru libertate de gândire lui Navalnîi** pentru lupta sa

împotriva corupției și pentru denunțarea abuzurilor Kremlinului împotriva drepturilor omului. Premiul a fost acceptat de Daria Navalnîi în numele tatălui său aflat în închisoare.

Sancțiunile UE împotriva Rusiei

De la anexarea Crimeei în 2014, **sancțiunile economice** ale UE împotriva Rusiei țintesc sectoarele financiar, de apărare și al energiei. Rusia a răspuns la rândul ei cu sancțiuni, interzicând aproape jumătate din importurile agro-alimentare din blocul comunitar. Înainte de Crăciun, liderii UE au decis în unanimitate să prelungească sancțiunile până pe 31 iulie 2021. Măsurile, care se reînnoiesc de două ori pe an, **au lovit puternic Rusia**: se presupune că până spre sfârșitul lui 2018 economia acesteia se redusese

cu 6% urmare a sancțiunilor UE și ale SUA. UE a impus **sancțiuni și împotriva unor oficiali ruși** ca răspuns la otrăvirea lui Navalnîi. Printr-o rezoluție adoptată în decembrie 2021 Parlamentul a cerut sancțiuni suplimentare în cazul unei agresiuni ruse împotriva Ucrainei.

Nord Stream 2

Un alt aspect al relațiilor UE-Rusia îl reprezintă energia. Controversa legată de noua *conductă Nord Stream 2* a evidențiat influența pe care o are Rusia ca principal furnizor de energie al Uniunii. Într-o rezoluție adoptată în ianuarie 2021, deputații europeni au cerut UE să oprească imediat lucrările la conducta de gaze ce ar lega Germania direct de Rusia.

Uniunea Europeană își închide spațiul aerian pentru Rusia

Uniunea Europeană a închis spațiul aerian pentru avioanele rusești. Decizia a fost luată după ce 18 state europene anunțaseră această decizie, ca o formă de sancționare a Moscovei pentru invazia din Ucraina.

Astfel, *Republica Moldova* alături de *Italia, Franța, Belgia, Germania, Danemarca, Luxemburg, Finlanda, Slovenia, Lituania, Bulgaria, Letonia, Estonia, Cehia, Polonia, România, Marea Britanie și Islanda* și-au închis spațiile aeriene pentru aeronavele Rusiei.

Rusia nu mai este un „partener strategic”

Există numeroase domenii în care UE și Rusia au interese și preocupări comune. De exemplu, Rusia a jucat un rol constructiv în negocierile *privind acordul nuclear cu Iranul*, atât UE cât și Rusia pledează pentru o soluție ce implică două state pentru rezolvarea *conflictului israelo-palestinian* și ambele sunt semnatare ale *Acordului de la Paris privind clima*. UE rămâne de departe cel mai mare partener comercial și de investiții al Moscovei (reprezentând 42% din exporturile ruse în 2019).

Totuși, în lumina acțiunilor autorităților de la Kremlin, Rusia nu mai poate fi considerată un „partener strategic”, fapt statuat de *o rezoluție a Parlamentului European din martie 2019*. Reluarea relațiilor apropiate va fi posibilă doar dacă Rusia cooperează deplin pentru încheierea războiului din estul Ucrainei și începe să respecte legile internaționale, afirmă textul rezoluției.

<https://www.europarl.europa.eu>

Plenara Parlamentului European din 14-17 februarie pe scurt *UE-Rusia, statul de drept, combaterea cancerului*

Amenințarea militară rusă, respectarea statului de drept în UE și lupta împotriva cancerului au fost principalele puncte pe agenda sesiunii plenare din 14 -17 februarie.

Statul de drept

Deputații au salutat miercuri după-amiază *hotărârea Curții de justiție a UE*, care confirmă validitatea regulilor UE prin care se pot suspenda plățile din partea UE în cazul țărilor membre ce încalcă statul de drept. Acum că au fost respinse contestațiile Ungariei și Poloniei, europarlamentarii se așteaptă la acțiune rapidă din partea Comisiei Europene în aplicarea regulilor și pentru protejarea bugetului UE.

Lupta împotriva cancerului

Pe 16 februarie eurodeputații au adoptat recomandările redactate de *comisia specială pentru lupta împotriva cancerului*, al căror scop este *îmbunătățirea prevenției, tratamentului și cercetării acestei maladii*, precum și întărirea rolului UE în acest domeniu. Cancerul este *a doua cauză majoră de deces în UE*.

Aniversarea euro

O ceremonie ținută pe 14 februarie a marcat *cea de-a 20-a aniversare a punerii în circulație a bancnotelor și monedelor euro*. „Euro reprezintă integrarea europeană, unitatea, stabilitatea, identitatea, solidaritatea”, a spus președintele Parlamentului, Roberta Metsola. Ceremonia a fost urmată de o discuție cu Christine Lagarde, președintele Băncii Centrale Europene, asupra stării economiei UE și politicilor băncii.

Reguli noi pentru siguranța jucăriilor

Deputații au propus o actualizare a regulilor privind *siguranța jucăriilor* pentru a garanta că jucăriile vândute pe piața UE, inclusiv cele importate din țări terțe, sunt sigure și durabile. Parlamentul dorește o mai bună supraveghere a pieței din

partea statelor membre și cerințe mai stricte pentru folosirea substanțelor chimice în compoziția jucăriilor.

Aplicația de spionaj Pegasus

Presupusa folosire a aplicației de colectat informații Pegasus de către guverne din UE pentru a spiona jurnaliști, politicieni și alți cetățeni a fost discutată în plen. Europarlamentarii au sugerat înființarea unei comisii de anchetă în acest dosar.

Taxe de drum

Conform **regulilor actualizate aprobate de Parlament**, statele membre ar trebui să elimine treptat până în 2030 vignetele pentru camioane care parcurg rețeaua transeuropeană de drumuri. Țările vor putea alege între a nu taxa deloc sau a aplica o schemă bazată pe distanța parcursă. Prin faptul că ține cont de folosirea efectivă a drumurilor de către vehicule, această schemă este și mai ecologică.

Substanțe cancerigene la locul de muncă

Deputații europeni au adoptat **reguli mai stricte de protecție a lucrătorilor**, prin care să se limiteze expunerea la locul de muncă la substanțe care pot cauza cancer, mutații sau probleme de fertilitate.

Energii regenerabile offshore

Într-un raport adoptat marți, **deputații au prezentat recomandări** privind amplasarea mai rapidă a surselor de energie regenerabilă offshore pentru a putea fi atinse obiectivele UE de reducere a emisiilor. Aceștia au sugerat că fermele de turbine eoliene situate în largul mărilor pot fi benefice pentru biodiversitatea marină dacă sunt construite în mod sustenabil, și au cerut totodată proceduri mai scurte pentru acordarea autorizațiilor.

Comisiile Parlamentului European și-au ales președinții și vicepreședinții

Parlamentul European are 20 de comisii permanente și trei subcomisii, care acoperă diverse domenii de politică, de la mediu la comerț internațional.

Comisiile sunt responsabile de redactarea poziției Parlamentului privind propunerile legislative, care sunt ulterior dezbătute și votate în sesiunea plenară. De asemenea, ele pregătesc rapoarte din proprie inițiativă, numesc echipe de negociere pentru a purta discuții cu Consiliul,

organizează audieri cu experți și controlează activitatea altor instituții și organisme ale UE.

La fel ca și alte funcții, cum sunt cele de *președinte și vicepreședinți ai Parlamentului*, președinții și vicepreședinții comisiilor permanente și subcomisiilor sunt aleși pe o perioadă de doi ani și jumătate, adică jumătate dintr-o legislatură parlamentară.

Parlamentul mai poate înființa și *comisii speciale* sau de anchetă. Aceste comisii sunt instituite pe o perioadă determinată care poate fi extinsă după necesități. Comisiile speciale tratează subiecte specifice și emit rapoarte cu recomandări pentru acțiuni la nivelul UE. Comisiile de anchetă investighează încălcări în aplicarea sau respectarea normelor UE. În legislatura ce a început în 2019, Parlamentul a înființat trei comisii speciale - *de luptă împotriva cancerului*, pentru *inteligență artificială* și privind *ingerințele externe*, precum și o *comisie de anchetă cu privire la protecția animalelor pe timpul transportului*.

<https://www.europarl.europa.eu/>

Substanțele cancerigene la locul de muncă: lucrătorii vor fi protejați mai bine

Cancerul este cauza principală a deceselor legate de locul de muncă în UE. În fiecare an 52% dintre aceste decese sunt cauzate de cancer, 24% de bolile circulatorii, 22% de alte boli și 2% de accidente de muncă. Cele mai frecvente tipuri de cancer legate de locul de muncă sunt cancerul pulmonar, mezoteliomul (cauzat de expunerea la particule de azbest) și cancerul vezicii urinare. Sunt afectate în mod special sectorul construcțiilor, al produselor chimice, al automobilelor și al mobilei, al producătorilor de alimente, al textilelor, al prelucrării lemnului și sectorul sănătății.

Pentru a continua reducerea riscului de îmbolnăvire a lucrătorilor, eurodeputații au votat pe 17 februarie 2022 pentru actualizarea **regulilor UE de limitare a substanțelor nocive la locul de muncă**. Noile reguli vor extinde directiva asupra substanțelor cancerigene și mutagene la locul de muncă pentru a include substanțe care dăunează sănătății reproductive.

Vor fi stabilite limite de expunere la **acrilonitril** și **compuși de nichel** și o limită mai joasă de expunere pentru substanța deja inclusă în directivă, **benzen**. Parlamentul a ajuns la un acord pentru a solicita o mai bună instruire a lucrătorilor din domeniul sanitar expuși la produse periculoase. De asemenea, a cerut Comisiei să prezinte o listă de produse periculoase și ghiduri de utilizare a acestora până la finele lui 2022.

Cancerul nu este neapărat o fatalitate. În UE 40% dintre cazurile de cancer pot fi evitate și **se estimează că există peste 12 milioane de supraviețuitori** ai acestei maladii. Cercetarea și inovarea în domeniul cancerului s-au numărat întotdeauna printre prioritățile UE în domeniul sănătății.

Măsurile UE de luptă împotriva cancerului

UE investește constant în diverse activități, precum proiecte de cercetare, studii clinice și programe de formare în domeniu, dar și completează, totodată, eforturile statelor membre prin:

- ❖ facilitarea cooperării și a schimbului de informații
- ❖ adoptarea de legi pentru combaterea factorilor de risc (cum ar fi **tutunul, substanțele cancerigene** sau **pesticidele**)
- ❖ derularea de campanii de sensibilizare

40% dintre cazurile de cancer pot fi prevenite

Parlamentul a înființat în 2020 **o comisie specială pentru lupta împotriva cancerului**, cu rolul de a evalua **acțiunile UE împotriva cancerului** și de a face propuneri de îmbunătățire. Raportul final ce cuprinde recomandările acestei comisii **a fost adoptat** în sesiunea plenară din februarie 2022.

<https://www.europarl.europa.eu/>

ONU: 677.000 de persoane au fugit timp de 6 zile din Ucraina în țările vecine

Aproximativ 677.000 de persoane au fugit din Ucraina în țările vecine începând de joi, când a izbucnit invazia rusă, a la 1 martie Înaltul Comisar al ONU pentru Refugiați, Filippo Grandi. Organizația cere de urgență 1,7 miliarde de dolari pentru ajutorul umanitar pentru Ucraina.

Aproximativ *jumătate* dintre aceste persoane au ajuns în Polonia, potrivit lui Grandi. În jur de *90.000 se află în Ungaria*, iar alte câteva zeci de mii au ajuns în țări vecine precum Republica Moldova, România și Slovacia. Conform ONU, invazia militară rusă a dus la strămutarea unui milion de persoane în interiorul Ucrainei. ONU a lansat un apel la strângere de fonduri pentru a finanța ajutorul umanitar pentru ucrainenii.

În perioada 24.02.2022 - 01.03.2022, ora 04.00, *pe teritoriul Republicii Moldova au intrat 87.257 cetățeni ai Ucrainei*, dintre care 84.522 persoane au intrat prin segmentul de frontieră MD-UA, iar 2.418 - prin segmentul de frontieră MD-RO.

În aceeași perioadă au părăsit teritoriul Republicii Moldova 46.032 cetățeni ai Ucrainei, dintre care 3.754 persoane au ieșit prin segmentul de frontieră MD-UA, iar 42.237 - prin segmentul de frontieră MD-RO.

Corespunzător, *pe teritoriul național au rămas 41.255 cetățeni ai Ucrainei*, care au intrat în Republica Moldova în ultimele 124 ore. Cel mai mare flux de persoane originare din Ucraina, pe sensul de intrare, a fost înregistrat în punctele de trecere a frontierei de stat Palanca, Tudora, Otaci și Criva.

În perioada 24.02.2022, începând cu ora 04.00, până la data de 01.03.2022 pe teritoriul Republicii Moldova, în diferite oficii teritoriale ale BMA *au solicitat azil* 1.343 de persoane, dintre care *650 cereri din partea cetățenilor ucrainenii*.

<https://www.unhcr.org>

<https://www.mai.gov.md>

Lituania sprijină Republica Moldova în asistența refugiaților ucraineni

Lituania oferă Republicii Moldova 750.000 de euro pentru gestionarea fluxului de refugiați ucraineni. O decizie în acest sens a fost aprobată de Cabinetul de miniștri din Lituania.

Anunțul vine urmare a convorbirii telefonice din data de 25 februarie a prim-ministrei **Natalia Gavrilița** cu prim-ministra Lituaniei, **Ingrida Šimonytė**, în cadrul căreia a fost abordată problema gestionării fluxului de refugiați.

<https://gov.md>